

vi nu have foreslaaet, og ved anden Behandling faaet vedtaget, ikke skal være saa. Hvorledes det ærede Medlem saa kan komme og fremføre Indvendiger imod os, for at vi nu ere komne saa langt bort fra Umiddelbarhedsprincippet, at vi godt kunne forlade det hele, forstaar jeg ikke.

Det ærede Medlem har gentagne Gange paaberaabt sig og søgt at vinde Tilslutning ved en Henviisning til Hørups Tale om Nævninger her i Tinget i November 1891, *Jeg* deler ikke alle de Anskuelser, som bleve fremsatte af Hørup ved den Lejlighed, men jeg vil sige, at naar man paaberaaber sig Hørups Udtalelser om, at han hellere vilde dømmes af retslærde Dommere end af 12 konservative Klubmedlemmer fra Kongens Have — vi vide jo, hvad dermed sigtes til —, saa er det jo alt tilstrækkelig oplyst, at efter det Forslag, som her foreligger, vil ingen blive dømt af 12 Højremænd fra Kongens Have, selv om man kunde tænke sig, at Nævningerne vilde komme til at bestaa af dem. Thi selv om de 12 nok saa meget dømte deres politiske Modstander, saa vilde dog de 3 retslærde Dommere have det i deres Magt at frikende ham.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds kom atter tilbage til Forsvarernes, de beskikkede Defensorers Opgave og Stilling. Han omtalte, at de brøde sig ikke om, hvad der var paalagt dem, de løste deres Hverv meget slet. For saa vidt det ærede Medlem dermed sigter til den Retspleje, vi nu have, kan han til en vis Grad have Ret. Det er ganske sandt, at der gøres ikke meget Arbejde, navnlig for Underretten og for Overretten med Hensyn til at forsvare de paagældende. Men hvorfor er det Tilfældet? Det er ikke blot, fordi Forsvarerne lønnes saa usselt derfor, som Tilfældet er, men det er ogsaa, fordi det har saa overmaade lidt at betyde, hvad de sige eller ikke sige. Jeg har en Gang oplevet at skulle forsvare en Dreng for Overretten, som af Underretten var dømt til 18 Maaneders Forbedringshus. Jeg rejste da ud til den paagældende Landjursidktion og talte med vedkommende Underdommer om Sagen. Saa sagde Underdommeren til mig: Jeg vil for Resten sige Dem, at denne Dreng blev rigtig godt forsvaret her ved Underretten. Naa, gjorde han det? Ja, det forsikrer jeg; den Dag, *jeg havde afsagt Dommen*, tog jeg Defensors Indlæg hjem med mig for at læse det igennem. Da han *havde afsagt Dommen*! Jeg vilde neppe tro mine egne Øren den Gang. Jeg har siden hørt, at

noget saadant ogsaa skal være Skik og Brug andre Steder, at Dommeren overhovedet først læser Forsvarerens Indlæg, efter at Dommen er afsagt. (*Krabbe*: Konciperet!) Nej, afsagt! I det Tilfælde, jeg sigter til, var den afsagt. Lad mig endnu blot henvise til det meget opsigtvækkende Tilfælde, som forefaldt ved Holstebro-sagen, hvor Overretsprokurator Lassen, som havde været beskikket Defensor for Noes og Nielsen, udgav en Piece, hvori han opkastede det Spørgsmaal: „For hvilke Dommere har jeg procederet?“ Det var nemlig offentlig blevet fremsat og ikke modsagt, at hans Indlæg ikke vare blevne læste, før Dommen var afsagt. Dette er naturligvis meget grelle Tilfælde, og det falder mig ikke ind at sige, at saadanne Tilfælde skulde være almindelige, men sikkert er det, at hvad Defensor siger eller ikke siger, betyder saa overmaade lidt. Det er derfor saare forklarligt, at de ikke skænke deres Opgave nogen videre Interesse. Det var det, Højesteretssagfører Salomon udtrykte saa slaaende i Alma Bondesen-Sagen, da han citerede de bekendte Verslinier:

„Vi er det ridende Vagtpoliti,
Vort Hverv er at komme — naar
alt er forbi.“

Thi Forhøret er færdigt, Tilstaaelsen ligger der, det er den, der skal dømmes paa; hvad kan det saa hjælpe, at Defensor kommer til bag efter? Det er saadanne Betragtninger, som kunne forklare, at Defensorerne nu ikke tage sig synderlig ihærdigt af saadanne Sager, navnlig ved de underordnede Retter, hvor de i højere Grad end ved Højesteret ere pris-givne Forhørsdommerens Stilling til Sagen. Men for saa vidt Talen er om den kommende Retspleje, gælder det jo slet ikke, det har det ærede Medlem ingenlunde Ret i, at Forsvarerens Stilling da skulde være en lignende, som den nu er; der vil han faa meget mere at sige, ganske særlig af den Grund, at han bliver tilkaldt fra første Færd, naar Forhørene begynde, altsaa ikke for sent. Men der er det ærede Medlem jo netop i den Stilling, at hans Anke, gaaende ud paa, at Forsvaret ikke har nok at sige, at det er en Indbildning, naar man tror, at der er nogen Garanti, maa han rette mod sine Partifæller og ikke mod os. Ogsaa der er Forholdet det, at vi have kæmpet mod Landstinget og stadig maa kæmpe mod Landstinget om at hævde Forsvarerens Stilling. I Landstingets sidste Affattelse af Loven findes der i § 714 en Bestemmelse, saalydende: „Forsvareren